

**AZ MNB 19/2022. (XII.1.) SZÁMÚ AJÁNLÁSA A HITELINTÉZETI
ADATSZOLGÁLTATÁSOK ÖSSZEÁLLÍTÁSI FOLYAMATÁNAK KIALAKÍTÁSÁRÓL,
MŰKÖDTETÉSÉRŐL**

GYŰJTÖTT ADATOK MENNYISÉGE, SOKSZÍNŰSÉGE

500 típusú adatgyűjtés

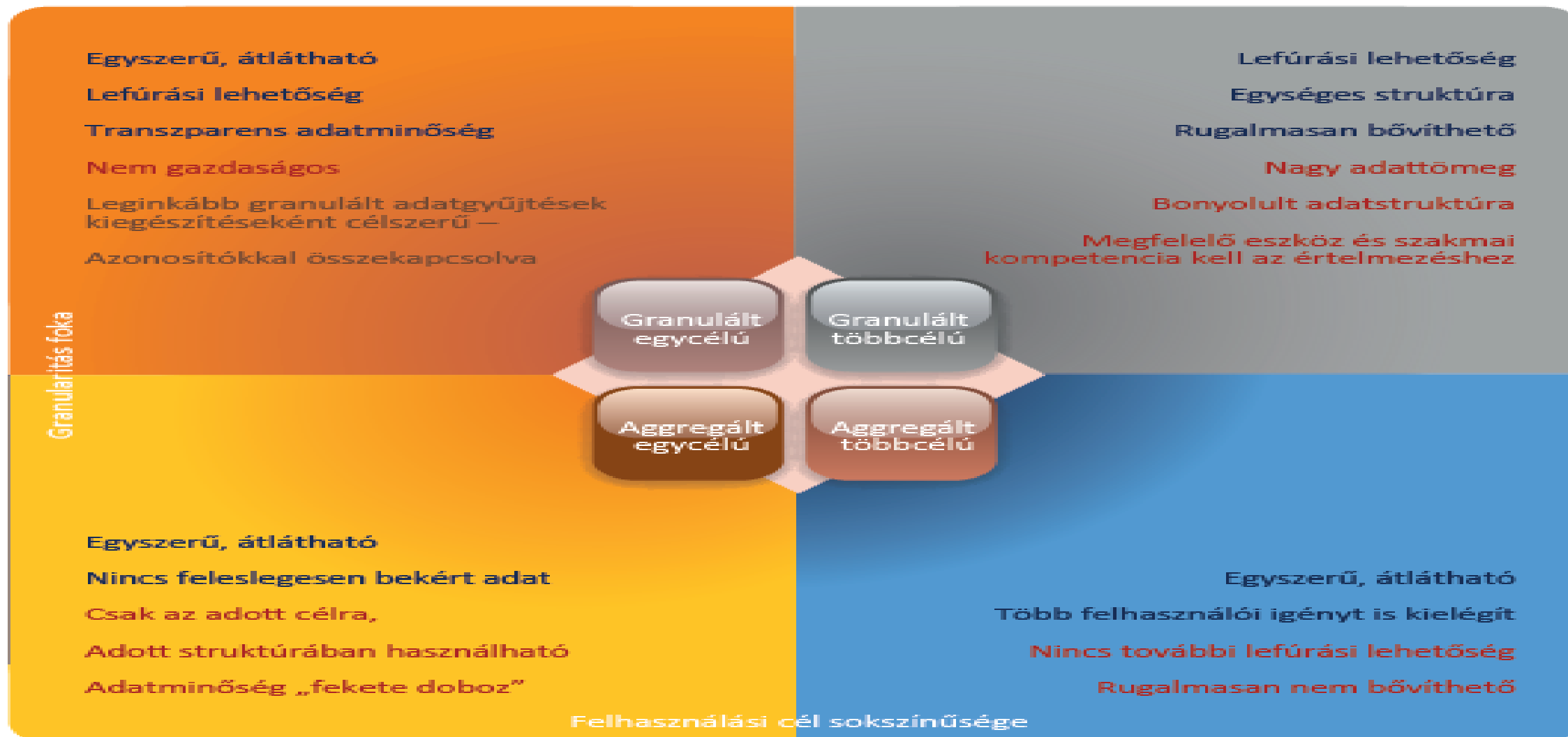
Évi 3-4 TB adat minőségbiztosítása

Több mint 4000 adatszolgáltató

Évente 64 sajtóközlemény és 230
egyéb publikáció

400.000 befogadott
adatszolgáltatás

300 belső felhasználó

- A 2010-es években egyre inkább fokozódott az igény egy granulált szintű, többcélú hiteladatbázis létrehozására. Az európai szinten is meglévő tendencia az Európai Központi Bank 2018-ban bevezetett AnaCredit adatgyűjtésében realizálódott, amely tételesen tartalmazza az euroövezeti bankok által nyújtott vállalati hiteleket.
- A hazai hitelregiszter kialakításához mintául szolgált az EKB AnaCredit adatgyűjtése, azonban a HITREG túlmutat az AnaCredit jelentés keretein. Az első adatokat 2020. február 17-i határnappal fogadtuk be

Hitreg adatszolgáltatás	
Rendszeresség	Havi adatszolgáltatás
Első vonatkozási idő.	2019. december 31
Adattáblák száma:	24
Mezők száma	összesen 691 mező
Adatszolgáltatók száma	37
Végleges sorok száma az Éles-rendszeren (2023. október 16-ig)	928 millió
Blokkoló és warning szabályok száma	2089
Jelentett instrumentumok száma	5.600.000 (2023. 07. hó)
Hiteladatok külföldi vállalatra	kb. 1800
Hiteladatok belföldi vállalatra	kb. 98.000
Hiteladatok magánszemélyekre (anonimizált)	kb. 3.600.000
Fedezetként nyilvántartott családi ház	kb. 395.000
Fedezetként nyilvántartott lakás	kb. 285.000

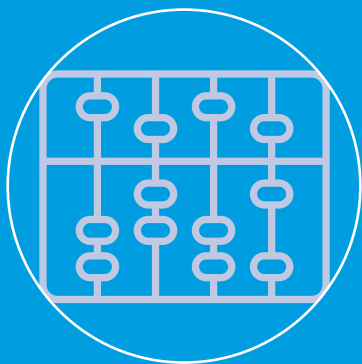
Az utóbbi 10 évben jelentősen szélesedtek és mélyültek az adatszolgáltatások

Rendszeressé váltak a granulált, majd később a regiszter típusú adatszolgáltatások

A bekért cellák száma ennek megfelelően exponenciálisan megnőtt

A teljes folyamatunk felülvizsgálata vált szükségessé a házon belüli felelősségmegosztás tekintetében is

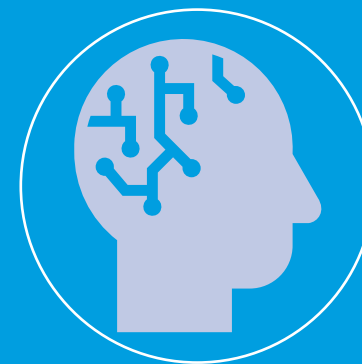
Adatminőségellenőrzés adatbefogadásnál

Automatikus
formai

Automatikus
módszertani és
ML alapú

Manuális
szakértői

Adatminőségellenőrzés adatösszeállításnál

Helyszíni és helyszínen kívüli ellenőrzéseink során sok információt gyűjtöttünk

Tapasztalatunk szerint sok esetben az MNB felé irányuló adatszolgáltatási folyamatok függetlenül működnek a management adatigényektől

Sok esetben az adatszolgáltatások előállítása „célvezérelt”, csak a jogszabályi előírások minimális megfelelését tűzik ki célul, az üzleti területek igényei mögé kerülnek besorolásra

A folyamatok automatizálása nagyon eltérő mértékben történt meg

A szervezeti struktúrák, visszacsatolások nem alakultak ki

Az ajánlás címe: **A hitelintézeti adatszolgáltatások összeállítási folyamatának kialakításáról, működtetéséről, kereteiről és kontroll funkcióiról, valamint a kapcsolódó adatvagyon-gazdálkodási feladatokról**

Az ajánlás elkészítésében közreműködők célja, hogy

- ✓ Javuljon az MNB felé szolgáltatott adatok minősége, csökkenjen a feltárt hibák miatti utólagos módosítások száma
- ✓ az adatszolgáltatási folyamat a hitelintézeteknél átláthatóbbá, kontrolláltabbá váljon – az adatkörökért dedikált felelősök kerüljenek kijelölésre
- ✓ iránymutatásul szolgáljon a hitelintézetek belső szabályzatainak kidolgozásához
- ✓ támogassa a jelentésszolgálati tevékenység hitelintézeten belüli pozícióját
- ✓ az informatikai fejlesztés területén segítse elő az automatizálásra irányuló törekvéseket.

Előtanulmány készítése (nemzetközi példák kutatása; hitelintézeti kérdőíves felmérés, mélyinterjúk lebonyolítása) – *2021. április – szeptember*

Szabályozás alapjául szolgáló **koncepció megalkotása** – *2021. november*

Koncepció bemutatása az al munkacsoport tagjai részére, a koncepció véleményezése – *2021. december – 2022. január*

Értelmezési kérdések **egyeztetése** – *2022. január*

Ajánlás megfogalmazása – elvárások és jó gyakorlatok meghatározása, jogi környezetbe illesztése, önértékelést támogató ellenőrző lista kialakítása – *2022. január - március*

Ajánlás **véleményezése** – *2022. április*

Beérkezett banki **észrevételek egyeztetése** – *2022. május*

MNB – **kodifikációs** felülvizsgálat – *2022. június*

PST döntés a nyilvános konzultációra bocsátásról – *2022. július*

Konzultációs időszak: 2022. augusztus-szeptember

PST döntés az észrevételek feldolgozását követően – *2022. november*

MNB honlapján történő közzététel – *2022. december*

Az ajánlás *homogén szabályozás*, amely a **legjobb gyakorlatot** fogalmazza meg minden hitelintézetre egységesen, mérettől függetlenül. Az ajánlás *kontroll célokat, elvárt funkciókat* határoz meg, a hitelintézetekre bízva azok megvalósítási módját.

Az ajánlásban alkalmazott keretrendszer a COSO (Committee of Sponsoring Organization) komponenseire épül. A COSO keretrendszer a belső kontrollt, mint folyamatot definiálja, támogatja a szervezeteket, hogy hatékonyan és eredményesen fejlesszék és üzemeltessék a belső kontroll rendszerüket.

A meghatározott célok érvényesülése érdekében az ajánlás négy fő folyamat mentén tárgyalja az MNB elvárásait:

- I. Adatszolgáltatást végző területet kiszolgáló folyamatok**
- II. Adatszolgáltatást végző területek folyamatai**
- III. Intézményen belüli fejlesztések**
- IV. MNB részéről, illetve uniós szinten felmerülő adatszolgáltatási igények kezelése**

A folyamatokkal szemben támasztott követelmények az alábbi négy dimenzió mentén kerülnek kifejtésre:

- 1. Szervezet**
- 2. Szabályozás és nyilvántartás**
- 3. Folyamat és ellenőrzési pontok**
- 4. Monitoring**

Az ajánlás az adatszolgáltatási folyamat megfelelőségének visszamérésére 3 pilléres ellenőrzést tart jó gyakorlatnak:

- I. az önértékelés,**
- II. a belső ellenőrzési folyamatokba épül be**
- III. könyvvizsgálói ellenőrzés**

Az önértékelést minden hitelintézet elvégezte, többségében határidőre megküldte. A kitöltéshez használt sablonokkal kapcsolatban tapasztaltunk kisebb anomáliákat.

39

–

7

Hitelintézetnek volt önértékelési kötelezettsége az időszakban, aminek minden intézet eleget tett

A beküldések során érdemi késést nem tapasztaltunk

Hitelintézet küldött be módosított sablonban önértékelést*

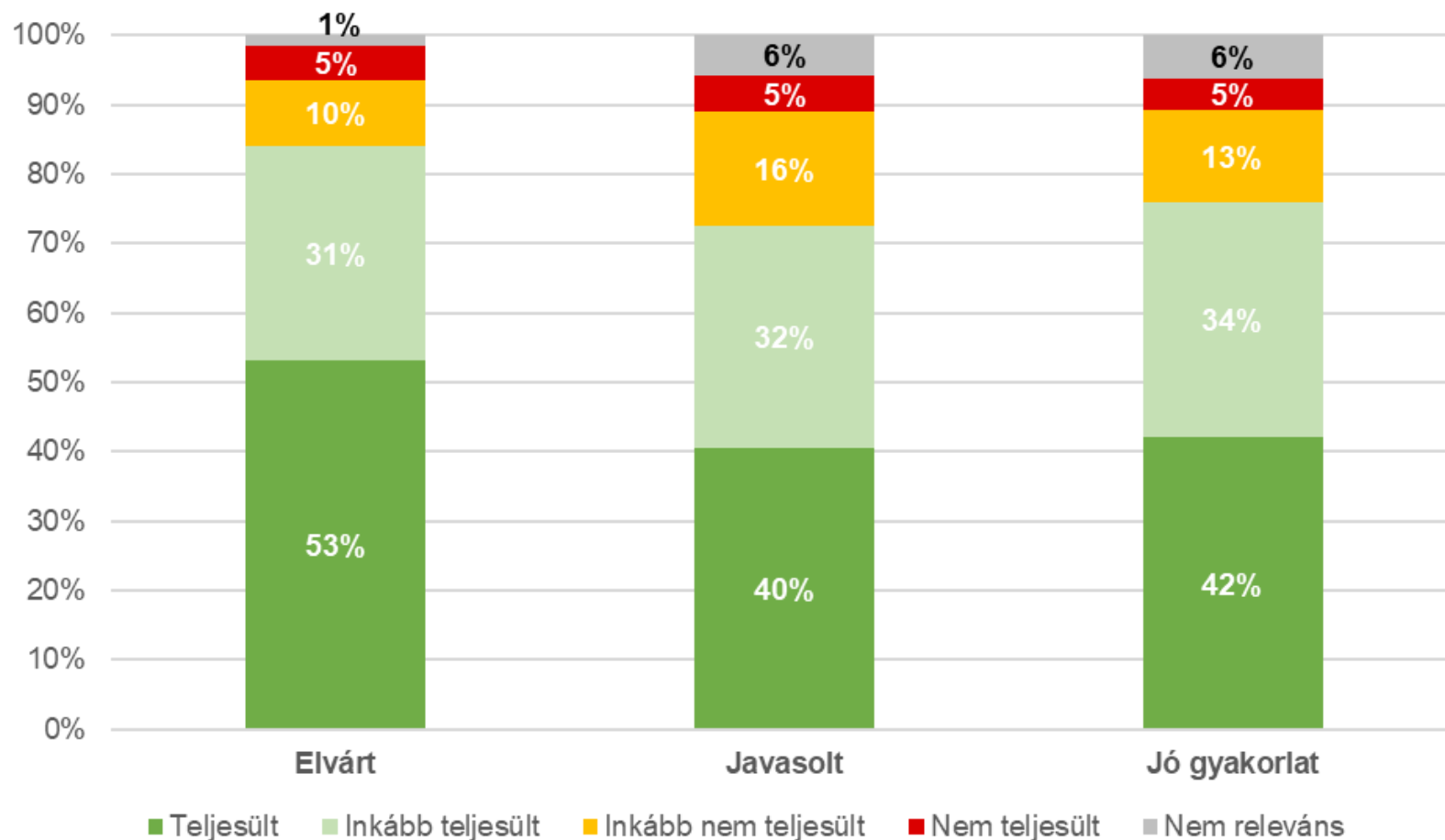

! Az MNB számára kiemelten fontos, hogy adatszolgáltatók a megfelelő hivatalos sablont használva, azt változatlan formában használják.

I. Elvárás erőssége szerinti csoportosításban

Előírás szintje és teljesülés szerinti megoszlás

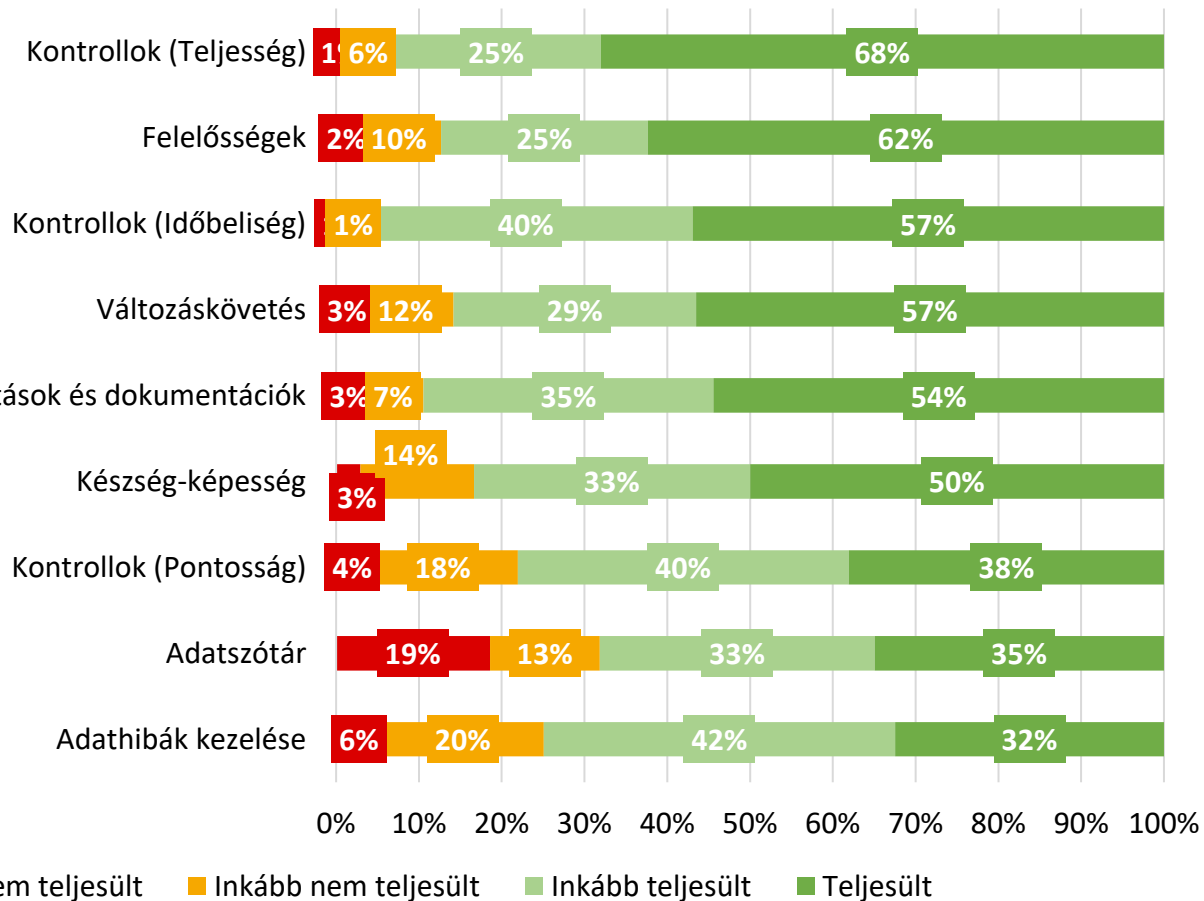
Az elvárt szintű ajánlások 84%-át legalább “Inkább teljesült” szinten teljesítik a hitelintézetek.
5% a “Nem teljesült” kategória.

A Javasolt és Jó gyakorlat típusú követelményeknél alacsonyabb a teljesítés szintje.

II. Témakör szerinti csoportosításban

Elvárások teljesülése témakör szerint

Az adatszótárral, adathibák kezelésével és a pontosság kontrolljaival kapcsolatos nem, vagy inkább nem teljesült elvárások adják az összes ilyen elvárás több, mint felét.

- A 2023-as önértékelés könyvvizsgálata még nem szükséges, 2024-es évet 2025-től azonban vizsgálni fogja a könyvvizsgáló.
- 2024-ben jelentős módszertani felülvizsgálata az ajánlásnak és az önértékelésnek nem lesz, kisebb folyamati, definíciós, formátumbeli finomhangolás várható, illetve segédanyagként kitöltési útmutató, gyakran ismételt kérdések.
- Az önértékelések eredményét a Felügyelet információs jelleggel inputként használja.
- 2024-ben benyújtásra kerülő következő éves önértékelésnél MNB az átlagos eredmények javulását várja (kiemelten azon területeken, ahol nem, vagy kevésbé teljesült kategóriájú a jelenlegi gyakorlat).

Köszönöm a figyelmet!